

Simon Tibor – Seregélyes Tibor

NÖVÉNYISMERET

A HAZAI NÖVÉNYVILÁG KIS HATÁROZÓJA

NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ

ADATBÁZIS

Rövidítések

Flóraelemek

K	- kelet
Ny	- nyugat
É	- észak
D	- dél
Kö	- közép
eu	- európai
á	- ázsiai
am	- amerikai
kozm	- kozmopolita
cirk	- cirkumpoláris
kont	- kontinentális
med	- mediterrán
szmed	- szubmediterrán
atl	- atlanti
balk	- balkáni
pont	- pontusi
alp	- alpesi
kárp	- kárpáti
pann	- pannóniai
n-	- neofiton adventív
a-	- archeofiton

Cönotípusok

e	- erdő(k)
bok-e	- bokorerdő
gy	- gyep(ek)
xt	- xerotherm, melegkedvelő tölgyes(ek)
gyet	- gyertyános-tölgyes(ek)
cst	- cseres-tölgyesek
magask	- magaskórós növényzet

gye	- gyertyán
t	- társulás(ok)
szik	- szikes, sós talajú társulás(ok)
ho	- homok(i)
sav	- savanyú talajú
el	- elegyes
sz	- száraz
m	- mezofil
ü	- üde
ült-e	- ültetett erdei fa
ült-g	- ültetett gazdasági növény
ült-d	- ültetett dísznövény
kiv	- kivadul

Életformák

Ph	- fák, bokrok (phanaerophyta)
Ch	- indások, törpecserjék (chamaephyta)
H	- évelők (hemikriptophyta)
G	- hagymás, gumós növények (geophyta)
HH	- mocsári és vízi növények (hidato-, helophyta)
Th	- egyévesek (therophyta)
TH	- kétévesek (hemitherophyta)
E	- fennlakók (epiphyta)

(Az életformák egyes kategóriáit a kertészeti és erdészeti gyakorlat is használja, magyar írásmódjuk is van, így pl. epifitonok, geofitonok.)

Ökológiai mutatók

*T-érték: a növényfajok
hőmérsékleti igényei*

a legjellemzőbb klímaövvel megadva:

- 0 – tág tűrésű faj, határozott hőigény nélkül
- 1 – tundra
- 2 – erdős tundra
- 3 – tajga
- 4 – tű- és lomblevelű elegyes erdők
- 5 – lomberdő klíma
- 6 – szubmediterrán lomberdő
- 7 – mediterrán, atlanti örökzöld erdő

*W-érték: a fajok vízigénye,
ill. az a termőhely,*

ahol a növény a leggyakrabban előfordul:

- 0 – extrém száraz
- 1 – igen száraz
- 2 – száraz
- 3 – mérsékelten száraz
- 4 – mérsékelten üde
- 5 – üde
- 6 – mérsékelten nedves
- 7 – nedves
- 8 – mérsékelten vizes
- 9 – vizes
- 10 – igen vizes
- 11 – vízi

*R-érték: a fajok pH-igénye,
az a savanyú – meszes talajtípus,
ahol a faj jellemzően előfordul
(talajreakció):*

- 0 – pH-ra nézve tág tűrésű faj
- 1 – savanyú
- 2 – gyengén savanyú
- 3 – közel semleges
- 4 – enyhén meszes
- 5 – meszes, bázikus

*N-érték: a növényfajok nitrogén-igénye
(Soó-féle mutatók):*

- 1 – nitrogénben szegény termőhelyeken élő fajok
- 2 – inkább nitrogénben szegény termőhelyeken élők
- 3 – közepes nitrogénigényű fajok
- 4 – inkább nitrogénben gazdag, jó tápanyagellátású talajokon élők
- 5 – csak nitrogénben gazdag, túltrágyázott termőhelyeken élők
- 0 – közömbös fajok

*Z-érték: a fajok degradációtűrésének
(ill. veszélyeztetettségének) jellemzése
(Németh-féle értékelési rendszer):*

- 1 – degradációt nem tűrő
- 2 – degradációt kevésbé tűrő
- 3 – degradációt közepesen tűrő
- 4 – degradációt jól tűrő
- 5 – degradációt kedvelő
- ismeretlen degradációtűrésű

*A természetvédelmi érték kategóriák
(TVK):*

- U – unikális fajok
- G – gazdasági növények
- E – társulásalkotó fajok
- GY – gyomfajok
- GY! – invazív gyomok
- K – kísérő fajok
- TP – pionír fajok
- FV – fokozottan védett fajok
- TZ – zavarástűrő fajok
- V – védett fajok

Fajok	Flóra- elem	Élet- forma	Cönotípus	Ökológiai mutatók					TV- érték
				T	W	R	N	Z	
acsalapu, vörös	eu	G	magask-t	5	9	3	3-4	3	K
áfonya, fekete	cirk	Ch	sav-tölgyes	3	4	1	2	3	K
aggófű, jakabnap	euá	H	kaszálórétek	5	3	5	2-3	4	K
aggófű, mocsári	euá	H	mocsárrétek	5	10	0	2-3	2	K(V)
akác	n-am	Ph	ült-e,kiv	5	3	4	3-4	5	G, GY
alkörmös	n-am	H	kiv(ült-g,-d)	5	4	0	2-3	5	GY
alma, nemes		Ph	ült-g	-	-	-	-	-	G
alma, vad	eu	Ph	tölgyesek	5	6	4	2-3	4	K
angolperje	kozm	H	legelők	5	5	0	3-4	5	TZ
angyalgyökér, erdei	euá	H	mocsárrétek	5	8	3	3	3	K
aranka, közönséges	euá	Th	gyom-t	-	0	-	1	4	GY
aranyeső	Köeu	Ph	karsztbok-e, xt	6	2	5	1	4	K
aranyfa, bókoló	n-á	Ph	ült-d	-	-	-	-	-	G
aranyfürt	Köeu	H	sztyepprétek	6	3	4	1-2	3	K
aranyvessző, magas	n-am	H	gyom-t	0	8	4	2-3	5	GY!
árpa, egér-	a-Deuá	Th	gyom-t	6	3	4	3-4	5	GY
árpa, kétsoros		Th	ült-g	-	-	-	-	-	G
árpa, sziki	Deuá	Th	sziki gyom-t	6	2	5	2-3	3	GY
árpa, takarmány-		Th	ült-g	-	-	-	-	-	G
árvacsalán, foltos	eu	H	bükk-gye-el-e	5	6	4	2	4	TZ
árvacsalán, piros	euá	Th	gyom-t	5	5	4	3-4	5	GY
árvácaska, háromszínű	euá	TH	xt, sz-gyepek	5	3	0	2-3	4	K
árvácaska, kert		TH	ült-d	-	-	-	-	-	G
árvalányhaj, homoki	euá	H	ho-sztyeppré	6	1	5	1-2	3	E(V)
árvalányhaj, kunkorgó	euá	H	sztyepprétek	6	2	4	1-2	3	K
aszat, mezei	eu	TH	gyom-t	5	4	0	3-4	5	GY(!)
atracél, orvosi	eu	TH	gyom-t	6	3	3	2-3	4	GY
bab, vetemény-	n-am	Th	ült-g, -d	-	-	-	-	-	G
bábakalács, szártalan	Köeu	H	hegyi rétek	5	4	3	1-2	3	K,TZ(V)
bakszakáll, nagy	szmed	Th	sz-gyepek	6	4	0	2	4	TZ
ballagófű, homoki	euá	Th	ho-gyom-t	7	0	4	4	5	GY
bálványfa	n-á	Ph	ült-d, gyom-t	6	3	4	-	5	GY!
bangó, pók-	szmed	G	sztyepprétek	6	6	4	1-2	2	K(FV)
baraboly, bódító	eu	Th	erdei gyom-t	5	5	4	4-5	5	K
bárányparéj	pont- pann	Th	vakszik	6	2	5	1	3	TP
báránypirosító	szmed	H	ho-sztyeppré	7	0	5	1	3	K(V)
bazsarózsa, bánáti	pann	G	xt-e és irtásai	7	4	4	2	4	U(FV)
békabuzogány, ágas	euá	HH	sekély vizek	5	11	0	2-3	3	K
békalencse, apró	kozm	HH	állóvizek	5	11	0	0	4	E
békaliliom	eu	HH	hínár-t	5	11	4	2	2	K(V)
békaszőlő, hínáros	kozm	HH	hínár-t	5	11	4	2	4	K
békaszőlő, imbolygó	kozm	HH	hínár-t	5	11	4	3	3	K
békatutaj	euá	HH	hínár-t	5	11	4	3	3	K
beléndek	Deuá	Th	gyom-t	6	3	0	4-5	5	GY